

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ και ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών
Γενική Διεύθυνση Ενέργειας
Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και
Εναλλακτικών Καυσίμων

Ταχ. Δ/ση: Μεσογείων 119
Ταχ. Κώδικας: 115 26 Αθήνα
Πληροφορίες: Γ. Εμμανουηλίδης
Τηλ: 213 1513 578
E-mail: emmanouilidisg@prv.ypeka.gr

ΠΡΟΣ: Γραφείο Νομικών και
Κοινοβουλευτικών Θεμάτων

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αρ. 8715/03.09.2021 Ερώτηση του βουλευτή κ. Β. Κόκκαλη

ΣΧΕΤ.: η υπ' αριθ. 8715/03.09.2021 (ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/94460/3865/11.10.2021) Ερώτηση

Σε απάντηση της ερώτησης του θέματος που κατατέθηκε στη Βουλή τον βουλευτή κ. Β. Κόκκαλη, όσον αφορά σε θέματα αρμοδιότητας της υπηρεσίας μας, θέτουμε υπόψη σας τα ακόλουθα:

Η αξιοποίηση του εγχώριου δυναμικού ΑΠΕ αποτελεί εθνικό ενεργειακό στόχο, καθώς συμβάλλει τόσο στη διαφοροποίηση του εθνικού ενεργειακού μίγματος όσο και στην ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, ενώ ταυτόχρονα ενισχύει και την ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας. Σύμφωνα με την Οδηγία 2009/28/ΕΚ, για την Ελλάδα ο στόχος της διείσδυσης των ΑΠΕ στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας το 2020 έχει τεθεί στο 18%, ενώ με τον ν. 3851/2010 ορίστηκε στο 20%. Από τα στοιχεία της 5ης Έκθεσης Προόδου του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τις ΑΠΕ (NREAP) προκύπτει ότι το 2018 το μερίδιο των ΑΠΕ διαμορφώθηκε στο 18,05% της τελικής ακαθάριστης κατανάλωσης ενέργειας, ενώ το μερίδιο των ΑΠΕ επί της τελικής ακαθάριστης κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας διαμορφώθηκε στο 25,99%.

Στο πλαίσιο της ενσωμάτωσης της νέας ευρωπαϊκής Οδηγίας 2018/2001 για την προώθηση της χρήσης από ανανεώσιμες πηγές, τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας, δεσμεύονται ότι το μερίδιο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας θα ανέρχεται σε τουλάχιστον 32% για το 2030, στόχος που για τα ελληνικά δεδομένα έχει συμπεριληφθεί στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ), το οποίο δημοσιεύθηκε σε ΦΕΚ (Β' 4893/31.12.2019). Συγκεκριμένα, η κυβέρνηση αναθεώρησε το στόχο για τη συμμετοχή των ΑΠΕ στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας μέχρι το έτος 2030 από το 31% που είχε δηλωθεί στο αρχικό σχέδιο ΕΣΕΚ σε τουλάχιστον 35% μέχρι το έτος 2030.

Βάσει των ανωτέρω στόχων, για την επίτευξη, με το βέλτιστο οικονομικά τρόπο, των ενεργειακών στόχων του 2030 εκτιμάται ότι θα χρειαστεί να εγκατασταθούν μέχρι το 2030, επιπλέον των λειτουργούντων σταθμών, περίπου 9.000 MW νέων έργων ΑΠΕ. Σε επίπεδο τεχνολογίας αυτό εκτιμάται ότι θα επιτευχθεί από νέους αιολικούς και φωτοβολταϊκούς σταθμούς (περίπου 8.100 MW), ενώ λιγότερο από το 10% της προβλεπόμενης νέας εγκατεστημένης ισχύος θα αφορά έργα των υπολοίπων τεχνολογιών ΑΠΕ (βλέπε Πίνακας 9: Εξέλιξη εγκατεστημένης ισχύος μονάδων ΑΠΕ για ηλεκτροπαραγωγή, σελ. 55514 ΦΕΚ Β' 4983/2019).

Για την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί με τον ΕΣΕΚ, δημοσιεύτηκε προσφάτως ο ν. 4685/2020 *“Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις.”* (ΦΕΚ Α' 92/07.05.2020). Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του νόμου, η διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης στην Ελλάδα, παρά τις τροποποιήσεις που έχουν επέλθει στη νομοθεσία, εξακολουθεί να αποτελεί χρονοβόρα διοικητική διαδικασία και ως εκ τούτου σημαντικό ανασταλτικό παράγοντα για την προώθηση των επενδύσεων. Ο ν. 4685/2020 (κεφάλαιο Α') συντομεύει, απλουστεύει και εκσυγχρονίζει, στο πλαίσιο της ενωσιακής νομοθεσίας, τη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, εισάγοντας ένα ταχύτερο, ασφαλέστερο και αποτελεσματικότερο πλαίσιο αδειοδότησης.

Στο πλαίσιο της απλοποίησης και επιτάχυνσης της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, με την Υπουργική Απόφαση υπ' αρ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/74463/4562/29.07.2020 (ΦΕΚ Β' 3291/2020) τροποποιήθηκε το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο κατάταξης σταθμών Α.Π.Ε. στις κατηγορίες περιβαλλοντικής αδειοδότησης, με αύξηση των σχετικών ορίων ισχύος εξαίρεσης από περιβαλλοντική αδειοδότηση και υπαγωγής σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις, όπου αυτό κρίθηκε σκόπιμο, ανά τεχνολογία Α.Π.Ε.

Επιπλέον, ο ν. 4685/2020 (κεφάλαιο Β') εισάγει ένα διαφανές αποτελεσματικό και απλοποιημένο πλαίσιο, που εκσυγχρονίζει και επιταχύνει την Α' φάση αδειοδότησης έργων ΑΠΕ, την άδεια παραγωγής, αντικαθιστώντας την με την Βεβαίωση Παραγωγού η οποία προκύπτει σε μεγάλο βαθμό μέσα από την αυτοματοποιημένη διαδικασία του νέου Ηλεκτρονικού Μητρώου Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ (ΗΜΠΗΕ ΑΠΕ-ΣΗΘΥΑ). Στόχος της αντικατάστασης, είναι η δραστική μείωση του χρόνου, με στόχο να ευθυγραμμιστεί η Ελλάδα με την ευρωπαϊκή οδηγία που επιτάσσει ολοκλήρωση της αδειοδότησης των ΑΠΕ σε διάστημα δύο ετών για την πλειονότητα των έργων και τριών ετών σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η απελευθέρωση δεσμευμένων εκτάσεων που δεν αξιοποιούνται και η αξιολόγηση εκκρεμών αιτήσεων, με σεβασμό στους περιορισμούς χωροθέτησης και στα θέματα τα οποία άπτονται στους τομείς της εθνικής ασφάλειας και της δημόσιας υγείας. Σε δεύτερο χρόνο θα απλοποιηθούν τα επόμενα στάδια της αδειοδοτικής διαδικασίας, μέχρι και το τελευταίο που είναι οι Άδειες Εγκατάστασης και Λειτουργίας.

Σύμφωνα με το ισχύον πλαίσιο αδειοδότησης σταθμών Α.Π.Ε., τίθενται συγκεκριμένα κριτήρια και λαμβάνονται υπόψη όλες οι σχετικές παράμετροι για την εγκατάστασή τους, μεταξύ των οποίων περιβαλλοντικές και χωροταξικές. Ειδικότερα, το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού

Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΕΠΧΣΑΠΕ) που ισχύει από το 2008 (Αρ. Απ. 49828/2464/12.11.2008, ΦΕΚ Β' 2464/3.12.2008) δίνει κατευθύνσεις για τη ρύθμιση των ζητημάτων χωροθέτησης και εγκατάστασης έργων Α.Π.Ε., λαμβάνοντας υπόψη τις πιθανές επιπτώσεις τους στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον. Συγκεκριμένα, το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο προβλέπει κριτήρια χωροθέτησης σταθμών, ελάχιστες αποστάσεις εγκατάστασης από περιοχές περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος και στοιχείων πολιτιστικής κληρονομιάς, ενώ προσδιορίζονται ρητά περιοχές αποκλεισμού και ζώνες ασυμβατότητας για ορισμένες κατηγορίες σταθμών.

Ειδικότερα όσον αφορά στις εγκαταστάσεις εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας, όπως είναι οι φωτοβολταϊκοί σταθμοί, στο άρθρο 17 του ισχύοντος ΕΠΧΣΑΠΕ προβλέπονται ειδικοί όροι χωροθέτησης όπως περιοχές προτεραιότητας και ζώνες αποκλεισμού.

Το ΥΠΕΝ μετά από διενέργεια σχετικού διαγωνισμού, έχει προχωρήσει στη σύναψη δημόσιας σύμβασης μελέτης, προκειμένου να αναθεωρηθεί το υφιστάμενο ΕΠΧΣΑΠΕ. Στόχος της αναθεώρησης είναι η ενεργειακή αναβάθμιση της χώρας, που θα προσδώσει νέες αναπτυξιακές δυνατότητες σε πολλά πεδία δραστηριότητας και η διασφάλιση δημιουργίας βιώσιμων εγκαταστάσεων ΑΠΕ μέσω της αρμονικής ένταξής τους στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον και στο τοπίο.

Η περιβαλλοντική αδειοδότηση λαμβάνει χώρα, μετά τη χορήγηση αδειών παραγωγής (ή Βεβαίωσης Παραγωγού) από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ), με την υποβολή Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή και την Έγκριση των σχετικών Περιβαλλοντικών Όρων (Ε.Π.Ο.) για την εγκατάσταση και λειτουργία. Σύμφωνα με τη σχετική διαδικασία, εφόσον ο φάκελος της Μ.Π.Ε. κριθεί πλήρης, η Μ.Π.Ε. διαβιβάζεται στα οικεία Περιφερειακά Συμβούλια για δημοσιοποίηση και ενημέρωση του κοινού καθώς και στις συναρμόδιες Υπηρεσίες για κατάθεση των απόψεών τους, συμπεριλαμβανομένων και των υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Η οριστική απόφαση της Διοίκησης για την υλοποίηση των προτεινόμενων έργων, λαμβάνεται μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης με το κοινό και τις Υπηρεσίες και με την έκδοση ή μη των Αποφάσεων Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων των έργων.

Στη συνέχεια της διαδικασίας αδειοδότησης των έργων Α.Π.Ε., μετά την έκδοση της Απόφασης Ε.Π.Ο. ακολουθεί η χορήγηση των αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας. Τα θέματα χορήγησης των ανωτέρω αδειών ρυθμίζονται λεπτομερώς με τις διατάξεις του άρθρου 8 του ν.3468/2006 (ΦΕΚ Α' 129), όπως ισχύει. Ήδη στο ΥΠΕΝ σχεδιάζεται η απλοποίηση της Β' φάσης αδειοδότησης που αφορά στη διαδικασία χορήγησης Αδειών Εγκατάστασης και Λειτουργίας.

Επιπλέον, προς το σκοπό της προστασίας της αγροτικής γης υψηλής παραγωγικότητας από την αυξημένη εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων, σας ενημερώνουμε ότι με το άρθρο 24 του ν. 4643/2019 «Απελευθέρωση αγοράς ενέργειας, εκσυγχρονισμός της ΔΕΗ, ιδιωτικοποίηση της ΔΕΠΑ και στήριξη των Α.Π.Ε. και λοιπές διατάξεις.», (ΦΕΚ Α' 193) τροποποιήθηκε η παρ. 6 του άρθρου 56 του ν. 2637/1998 (ΦΕΚ Α' 200) και εισήχθη ειδικό πλαίσιο εγκατάστασης

φωτοβολταϊκών σταθμών σε αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας. Κατ' εφαρμογή του εκδόθηκε η υπ' αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/74123/2971/29.07.2020 Κοινή Υπουργική Απόφαση «Καθορισμός του μέγιστου ορίου συνολικής ισχύος φωτοβολταϊκών σταθμών σε αγροτική γη εντός του οποίου είναι επιτρεπτή η εγκατάσταση φωτοβολταϊκού σταθμού ≤ 1 MW σε αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας σε MW ανά Περιφερειακή Ενότητα και προσδιορισμός των ενεργειών των αρμόδιων υπηρεσιών με βάση την παρ. 6 του άρθρου 56 του ν. 2637/1998 (Α' 200) όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 4643/2019 (Α' 193) και ισχύει» (ΦΕΚ Β' 3149).

Με βάση τα ανωτέρω, προκύπτει ότι έχει διαμορφωθεί το γενικό πλαίσιο χωροθέτησης και αξιολόγησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των έργων Α.Π.Ε. σε κάθε περιοχή της χώρας, και έχουν δοθεί οι κατευθύνσεις για την εναρμόνιση όλων των τοπικών ή υπερτοπικών χωροταξικών σχεδίων που θα ορίζουν λεπτομερώς τις βέλτιστες περιοχές χωροθέτησης των έργων, όπως ορίζεται στο άρθρο 21 του ΕΠΧΣΑΠΕ. Στόχος είναι η ενεργειακή αναβάθμιση της χώρας, που θα προσδώσει νέες αναπτυξιακές δυνατότητες σε πολλά πεδία δραστηριότητας, παράλληλα με τη διατήρηση της φυσιολογίας και την προστασία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.

Σχετικά με τον φωτοβολταϊκό σταθμό στην αναφερόμενη στην ερώτηση του θέματος περιοχή του Δήμου Ελασσόνας, από τα στοιχεία που παρατίθενται στην ερώτηση δεν είναι δυνατό να προσδιοριστεί η ταυτότητα του σταθμού, ώστε να εξακριβωθεί το αδειοδοτικό του καθεστώς.

Όσον αφορά σε ειδικότερα θέματα περιβαλλοντικής αδειοδότησης, αρμόδια να απαντήσει είναι η Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης.

Ο Προϊστάμενος της Δ/σης

Δημήτριος Αντωνόπουλος

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφείο Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών
- Γενική Διεύθυνση Ενέργειας
- Διεύθυνση ΑΠΕ και Εναλλακτικών Καυσίμων